

Lähtettäjä:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Vastaanottaja:

Tero Alatalo
Metsäsuunnittelija
Luonnonhoitoyksikkö / Espoon kaupunki
PL 6520, 02070 Espoon kaupunki
tero.alatalo@espoo.fi

Kommentti Itä-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman 2021–2031 luonnoksesta

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry:n (rek.nro 116.353, 3587 jäsentä loppuvuonna 2020) tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toiminta-alue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä-Uudellamaalla).

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry kiittää lausuntopyynnöstä. Tringa on tutustunut Itä-Espoon luonnon- ja maisemanhoitosuunnitelman luonnokseen ja esittää sen pohjalta seuraavia huomioita. Kommentoimme suunnitelmaa yleisesti esiin nostamiemme linnustollisesti tärkeiden teemojen kautta: muilta osin yhdyimme Espoon ympäristöyhdistyksen kuviokohtaisiin huomioihin.

Yleistä

Suunnitelman pohja-aineisto luontotietoineen on pääosin laadukasta ja informatiivista, ja ansaitsee kiitoksen. Samoin hankkeeseen liitetty kommentointitapa on selkeä ja toimiva ja mahdollistaa tehokkaan vuorovaikutuksen. Pidämme kannatettavana kehityksenä sitä, että Espoon kaupunki on kaupunkimetsänhoidon suunnittelussa ja toteutuksessa siirtynyt entistä vahvemmin kohti poimintahakkuiden käyttöä vallitsevana hakkuumuotona. Tämä auttaa säilyttämään metsien monirakenteisuutta ja eri-ikäistä puustoa selkeästi avohakkuuta paremmin. Linnustonäkökulmasta suunnitelman suurimmat huomioitavat kehityskohdat liittyvät pienpuuston hoitoon ja taimikkoharvennuksiin sekä lahopuun jättämiseen liittyvään ohjeistukseen.

Pienpuuston ja taimikoiden harventaminen

Tringa katsoo, että suunnitelmaa hyvin suurelta osin läpäisevä taipumus esittää pienpuuston hoitoa ja taimikonharvennuksia hoitotoimenpiteenä sadoille metsikkökuvioille on liiallinen ja ylimitoitettu. Metsien pääpuuston alainen alikasvos on monelle metsälinnulle tärkeä kesäisenä ruokailukohteena. Aluskasvillisuuteen, pensaskerrokseen ja taimikoihin kohdistuvat toimenpiteet vähentävät metsien kerroksellisuutta ja muodostavat merkittävän uhkatekijän useille metsälinnuille, kuten erittäin uhanalaiselle hömötiäiselle (Lehtiniemi ym. 2021). Tringa muistuttaa, että valmiiksi uhanalaisten lajien kohdalla liiallisten pienpuustoon ja taimikkoihin kohdistuvien harvennusten aiheuttamalla lisästressillä voi olla populaatiotason vaikutuksia.

Pienpuuston tiheys ja monilajisuus ovat merkittäviä tekijöitä eritoten häiriöherkän lajiston lisääntymis-, ruokailu- sekä suojapaikkojen kannalta. Tämän vuoksi Tringa esittää, että suunnitelmassa ja siihen liittyvissä toimenpiteissä tulee huomioida pienpuuston tärkeä rooli. Esitämme myös, että pienpuuston hoitoesitykset sekä taimikonharvennukset tulee käydä koko suunnitelman osalta läpäisyperiaatteella läpi ja pyrkiä vähentämään näitä toimenpiteitä huomattavasti sekä ohjeistaa ja kohdentaa niitä nykyistä paremmin.

Lahopuun merkitys metsälinnustolle

Toinen huomionarvoinen kehityskohde liittyy lahopuiden jättämiseen. Lahopuulla on tärkeä rooli metsien monimuotoisuuden ja metsälinnuston kannalta, ja tämän merkityksen tunnistaminen suunnitelmassa on ilahduttavaa. Ohjeistus lahopuun jättämisen osalta vaihtelee osin perustellusti, osin hieman epäselvästi ja yleislinjaa hämärtäen. Lahopuiden väheneminen on eräs merkittävimmistä metsälinnuston uhanalaisuuden syistä (Hyvärinen ym. 2019). Lahopuun jättämistä pääasiallisena ratkaisuna on siksi syytä painottaa etenkin suojelualuevarauksilla, arvometsäkuvioilla sekä sellaisilla kuvioilla, joilla on jo todettu sellaisia METSO-arvoja, joita lahopuumäärän hallittu kasvu lisää.

Viheryhteydet ja hakkuiden ajankohdat

Yleisinä huomioina nostamme esille tarpeen riittävien viheryhteyksien turvaamiseen ja poimintahakkuiden sekä muiden metsänhoidollisten toimenpiteiden ajoittamiseen lintujen pesimäkauden 1.4.–31.7. ulkopuolelle pesimärauhan säilyttämiseksi.

Helsingissä 09.06.2021

Aleksi Mikola

Puheenjohtaja

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —

Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry

Lähteet:

Hyvärinen, E. – Juslén, A. – Kempainen, E. – Uddström, A. – Liukko, U-M. (toim.) Suomen lajien uhanalaisuus: Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö 2019.

Lehtiniemi, T. – Toivanen, T. – Södersved, J. (toim.) Linnuston tila Suomessa. Birdlife 2021.